

Vlaams
Parlement

vergadering **C42**
zittingsjaar 2019-2020

Woordelijk Verslag

Commissievergadering

Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media

van 13 november 2019

INHOUD

VRAAG OM UITLEG van Annick Lambrecht aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over gokreclame in de communicatie van sportclubs met supporters – 230 (2019-2020)	3
VRAAG OM UITLEG van Annick Lambrecht aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over investeringen in buurtsport – 410 (2019-2020)	6

**VRAAG OM UITLEG van Annick Lambrecht aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over gokreclame in de communicatie van sportclubs met supporters
– 230 (2019-2020)**

Voorzitter: mevrouw Elisabeth Meuleman

De voorzitter: Mevrouw Lambrecht heeft het woord.

Annick Lambrecht (sp-a): Minister, in een nieuwsbrief aan zijn supporters bood voetbalclub KAA Gent vorige maand aan om een dagje mee te lopen met een topspeler van de club. De voorwaarde om kans te maken op die unieke ervaring was niet mals: men moest een weddenschap plaatsen op de website van Napoleon Games. De nieuwsbrief zette supporters dus overduidelijk aan tot gokken. De enige manier om deel te nemen, was namelijk door geld in te zetten bij Napoleon Games. Het is zeer waarschijnlijk dat veel minderjarigen aan die actie hebben deelgenomen.

Napoleon Games is een van de vijf gokbedrijven die recent aankondigden enkel nog op de eigen website te zullen adverteren, of gepersonaliseerd naar geregistreerde spelers. Dat is bij dezen al helemaal niet gebeurd. Als we aan zulke bedrijven vragen om zichzelf te reguleren, blijkt dat helemaal niet te werken. Wij hadden dat eerder ook al gezegd.

Er moet de gokbedrijven op federaal niveau een halt worden toegeroepen, maar ook de sportclubs moeten hun verantwoordelijkheid nemen. Of ze moeten ten minste op hun verantwoordelijkheid worden gewezen. Een club als KAA Gent, die ethiek hoog in het vaandel draagt, zou beter moeten weten. Met dit soort acties zet de club zijn fans aan tot gokken.

Minister, wat vindt u, als minister van Sport, van gokreclame in brieven van Vlaamse sportverenigingen, die subsidies krijgen van ons, aan hun supporters? Zult u onze sportclubs, en in dit geval specifiek KAA Gent, erop wijzen dat elke vorm van gokreclame moet worden geweerd uit de communicatie met hun fans, zowel online als offline? Wat zult u doen om gokreclame in de communicatie van sportclubs aan supporters definitief te bannen? Hoe staat u als minister van Sport tegenover een verbod op gokreclame in de sportwereld? Dat is misschien een idee waar we ons met velen achter kunnen scharen in deze legislatuur.

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Er zijn twee aspecten verbonden aan de problematiek: enerzijds het juridische en anderzijds het ethische. Voor het tweede ben ik bevoegd, voor het eerste niet. Als je over de ethische en de morele benadering spreekt, denk ik dat deze concrete promoactie geen goede promo is voor de voetbalclub in kwestie en voor de voetbalsport in het algemeen.

De hele regelgeving met betrekking tot kansspelen is federaal geregeld. Ik begrijp trouwens dat de Kansspelcommissie een onderzoek geopend heeft. Het is de Kansspelwet die de regels bepaalt en die stelt onder welke voorwaarden je een kansspel mag inrichten, hoe dat mag gebeuren en ook hoe daarover gecommuniceerd mag worden. De Kansspelcommissie is daar de bewaker van.

De Kansspelcommissie kan op basis van haar bevoegdheden inzake de spelregels rond gokreclame ook een en ander vastleggen. Ik heb begrepen dat een subcommissie binnen de Kansspelcommissie bezig is met duidelijke regels inzake communicatie rond gokreclame en dat er ook samen wordt gezeten met het profvoetbal. Volgens mijn informatie wordt er eind november een beoordeling verwacht. Dat is een goede zaak.

Je hebt dus het ethische aspect, waarbij ik denk dat dit een slechte zaak is voor de club en voor het voetbal. Wat het juridische betreft, zit je natuurlijk nog altijd met een federale regelgeving. En zelfs mocht ik de intentie hebben om aan de voetbalclubs te zeggen dat wij niet willen dat ze gokreclame toelaten: ik ben daar niet voor bevoegd.

De voorzitter: Mevrouw Lambrecht heeft het woord.

Annick Lambrecht (sp·a): Minister, u zegt dat u juridisch niet bevoegd bent, en dat klopt inderdaad, maar wel ethisch. Vijftien van de zestien clubs in eerste klasse hebben een gokbedrijf als sponsor. Er is maar één club, namelijk Eupen, die dat heel bewust niet heeft. Dat is de filosofie van de club, zij stelt daar zelf de ethische grens. Als minister van Sport kunt u dat misschien doortrekken naar alle clubs.

U hebt in het verleden in de pers al vaker uw verontwaardiging geuit over onjuistheden. U hebt nu nieuwe bevoegdheden, waaronder Sport. Ik en velen met mij zouden zeer tevreden zijn indien u ook hierover uw verontwaardiging had uitgedrukt, al was het maar met een tweet. Het zou goed zijn dat u als minister van Sport zegt dat dit niet kan, dat u weliswaar geen juridische bevoegdheid hebt, maar dat u er op Vlaams niveau, het niveau dat u zwaarder wilt laten doorwegen, alles aan zult doen om ervoor te zorgen dat dergelijke gokreclame, die toch vooral minderjarigen zal aanzetten tot gokken, wordt vermeden. Dit is niet het beleid van 'Sport voor Allen' in Vlaanderen waar u voor wilt staan.

Ik reken dus een beetje op u, minister. We zijn nog maar net gestart, maar wanneer zich nog dergelijke gevallen voordoen, krijgt u van ons alle steun om die een halt toe te roepen.

De voorzitter: De heer Annouri heeft het woord.

Imade Annouri (Groen): Minister, de problematiek van gokreclame en de gokindustrie op zich is groot, omdat het aantal problematische gokkers en gokverslaafden de afgelopen jaren enorm is toegenomen in Vlaanderen. Vandaag stond een artikel in de krant waaruit blijkt dat in 2017 de onlinegokplatformen een winst hebben gehaald 147 miljoen euro, dat is 40 miljoen euro meer dan in 2016.

Wat is nu het probleem? Er is een een-op-eenverband tussen reclame maken voor gokken en problematisch gokgedrag. Als we dan zien van vijftien van de zestien clubs in eerste klasse reclame maken voor een gokbedrijf, dat het onlineplatform van de openbare omroep voor sport, Sporza, reclame maakt voor een gokbedrijf, dat tijdens voetbalwedstrijden en in voetbalstadia reclame wordt gemaakt voor gokbedrijven, dan moeten er bij u als minister van Sport toch alarmbellen afgaan. Dit heeft immers een impact op heel veel domeinen waar de Vlaamse Regering voor verantwoordelijk is waaronder jeugd, welzijn, reclame, de openbare omroep en sport.

Mijn vraag gaat niet over communicatieadvies voor uw tweets of Facebook, hoewel dat ook al zou helpen, mijn vraag is wel om daar een belangrijke rol in op te nemen en niet te doen alsof u een gewone man in de straat bent. U bent de minister van Sport, u bent verantwoordelijk voor al die jongeren in onze samenleving die op een gezonde manier willen sporten, maar dan moet u hen ook beschermen tegen mogelijke vormen van verslaving die via gokreclame worden geuit. Ik vraag u dan ook om veel proactiever contacten te leggen met de Voetbalbond en andere sportbonden om na te gaan hoe de reclame voor gokbedrijven en gokplatformen kan worden geminimaliseerd. Op dit moment loopt het de spuigaten uit en u hebt meer verantwoordelijkheid dan u nu laat uitschijnen.

De voorzitter: De heer Van Dijck heeft het woord.

Kris Van Dijck (N-VA): Minister, ik dank u voor uw antwoord, dat niet zo uitvoerig was – maar dat is ook logisch, collega's. Er is wel degelijk een problematiek van

gokverslaving, daarin treed ik de vorige sprekers bij. Het staat ook buiten kijf dat de gokindustrie een belangrijke invloed heeft in de sportwereld, maar we moeten de verantwoordelijkheden daarvoor ook leggen waar ze te leggen vallen. Wanneer er maatregelen moeten worden genomen, moet dat gebeuren daar waar ze kunnen worden genomen. Ik denk niet dat het aan een minister is om te pas of te onpas via Twitter of andere kanalen meningen te uiten, er moet een beleid worden gevoerd.

Wat het gokken betreft en de manier waarop men aan gokpromotie doet, bestaan er andere instanties, waaronder de Kansspelcommissie. Er kan volgens mij op een andere manier aan sensibilisering worden gewerkt. We zouden ver buiten onze lijntjes kleuren indien we van de minister van Sport zouden verwachten dat hij maatregelen neemt om een en ander te verbieden,

De voorzitter: De heer Deckmyn heeft het woord.

Johan Deckmyn (Vlaams Belang): Voorzitter, ik ben zelf een trouwe supporter van AA Gent, en het was me vorige vrijdag ook al opgevallen. Toen ik dit initiatief zag, kwam dit ook bij mij op. We kunnen ons natuurlijk vragen stellen bij gokreclame in het algemeen en bij dit initiatief in het bijzonder, zeker als het met sport wordt gecombineerd. Ik denk dat we moeten nadenken over concrete richtlijnen.

Hoewel de bevoegdheden natuurlijk verspreid zijn, moeten we nagaan hoe we dit eventueel kunnen aanpakken zonder extreem regelgevend te zijn. Wat is anders het volgende? Ik heb er begrip voor dat gokreclame, zeker in deze context, kan aanzetten tot gokken. Dat is de bedoeling van reclame. Maar het volgende zou bierreclame kunnen zijn, want die reclame zet aan tot alcoholisme. Er is een grens die we moeten bewaken.

Minister, we moeten zeer aandachtig zijn met betrekking tot gokreclame. Zult u hieromtrent initiatieven nemen, zonder natuurlijk in tweets te vervallen? Ik vind het geen goed systeem het beleid langs Twitter aan te kondigen. We hebben al een president Trump in de VS en we hebben al de heer Francken in Vlaanderen. We kunnen van u toch niet vragen dat u zich tot een proto-Trump zou ontwikkelen.

Ik zou u gewoon willen vragen de nodige aandacht te schenken aan de combinatie van sport en gokken, zeker indien dit ook met jongeren wordt gecombineerd. Iedereen weet dat een gokverslaving tot ernstige zaken kan leiden.

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Mijnheer Deckmyn, wat tweets betreft, verwacht u me mogelijk met andere persoonlijkheden. Ik ben niet van plan mijn werkwijze op dat vlak te wijzigen.

Er is me gevraagd ten aanzien van de federaties of met de clubs te communiceren over de spelregels inzake gokreclame. Ik moet dan wel de instrumenten en de bevoegdheid krijgen. Ik wil best discussiëren over de overdracht van bevoegdheden, wat mij betreft met betrekking tot het hele juridische instrumentarium. Ik wil graag de mogelijkheden krijgen in debat te treden, maar dan wel met een stok achter de deur.

Wat de gokreclame ten gronde betreft, moeten we dit al dan niet toelaten, maar we moeten wel een duidelijke streep trekken en de moed van onze overtuiging hebben. We kunnen niet stellen dat we gokreclame daar wel en daar niet toelaten. Uiteindelijk is het de bedoeling met reclame langs zo veel mogelijk kanalen een zo breed mogelijk publiek te bereiken. We moeten daar gewoon een lijn in trekken. We kunnen niet zeggen dat de ene wel en de andere geen gokreclame mag voeren. Er moet een duidelijke lijn zijn.

De voorzitter: Mevrouw Lambrecht heeft het woord.

Annick Lambrecht (sp.a): Minister, ik dank u voor uw antwoord, maar ik denk dat u perfect iets kunt doen. U kunt een ethische grens opleggen. U zou, bijvoorbeeld, AA Gent kunnen schrijven dat dit niet past in de filosofie van het sportbeleid dat u in Vlaanderen wilt voeren. U kunt dit aan de andere clubs laten weten. We kunnen zeker stappen zetten. Ik heb de cijfers niet bij me, maar ik wil erop wijzen dat de levens van duizenden individuen door gokken zijn verwoest. Het gaat niet enkel om die individuen zelf, maar ook om vele families. Dit noopt ons ertoe niet zo maar te stellen dat we verder niets zullen doen omdat we niets kunnen doen. Op ethisch vlak kunnen we zeker signalen geven.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Annick Lambrecht aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over investeringen in buurtsport – 410 (2019-2020)

Voorzitter: mevrouw Elisabeth Meuleman

De voorzitter: Mevrouw Lambrecht heeft het woord.

Annick Lambrecht (sp.a): Voorzitter, eind mei 2019 is het Expertisecentrum Buurtsport voor de derde keer een grote buurtsportbevraging gestart. De enquête peilde naar de situatie op 31 december 2018, toen de recente gemeentefusies nog niet in werking waren getreden. Bijna op 1 op de 4 gemeenten, namelijk 23 procent of 72 Vlaamse steden en gemeenten, heeft aangegeven buurtsport als een werkwijze te hanteren. Dat zijn in totaal 7 gemeenten meer dan bij de nulmeting 4 jaar geleden. Verder hebben 21 Vlaamse steden en gemeenten verklaard plannen te hebben in de toekomst aan buurtsport te doen. Met 34 procent van de steden en gemeenten is Limburg de grootste buurtsportprovincie. West-Vlaanderen is met 27 procent eervol tweede. Dan volgen Antwerpen, Oost-Vlaanderen en Vlaams-Brabant, met ongeveer 20 procent. Aan de andere kant zijn er helaas ook enkele gemeenten waar het buurtsportaanbod de laatste jaren werd stopgezet. De redenen zijn uiteenlopend. Het takenpakket werd aangepast, er zijn personeelsuren te kort of partners vielen weg of er waren gewoon niet genoeg deelnemers voor dat aanbod.

Aan het begin van de vorige legislatuur drukte de minister van Sport nog zijn hoop uit dat er tegen het einde van de legislatuur honderd steden en gemeenten zouden zijn die buurtsport gebruiken. Helaas is de stijging beperkter: er zijn maar zeven extra gemeenten.

Minister, wat gaat de regering doen om buurtsport te promoten in Vlaamse gemeenten die hiertoe nog geen initiatieven hebben genomen, meer specifiek in die steden en gemeenten waar een problematiek bestaat rond toegankelijkheid van sport voor kansengroepen? Welk budget maakt de regering in deze legislatuur vrij om gemeenten met buurtsport te ondersteunen? Via welke weg kunnen steden en gemeenten aanspraak maken op middelen voor buurtsport? Hoeveel middelen werden er in de vorige legislatuur besteed om gemeenten die buurtsport aanbieden te ondersteunen?

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: We hebben het decreet Lokaal Sportbeleid van 2012, en de Vlaamse Regering subsidieert ook een organisatie voor de begeleiding van gemeenten en de Vlaamse Gemeenschapscommissie, in het kader van lokale sport voor alle beleid. We hebben het Vlaams Instituut voor Sportbeheer en Recreatiebeleid (ISB), dat daarvoor is erkend tot 2025. Er is een subsidieaanvraag voor de periode 2020-2025 die bij Sport Vlaanderen moet worden ingediend. Dat moet nu ongeveer gebeuren. Naar aanleiding van die subsidieaanvraag zal het ISB er een

beleidsplan naast moeten leggen, waarin ze het beleid met betrekking tot het Expertisecentrum Buurtsport moeten uitwerken.

In de vorige regeerperiode werd buurtsport als expliciete opdracht ingeschreven in het decreet en had men het ISB ook enkele kernopdrachten toebedeeld. Dat zijn het beleidsgericht vertegenwoordigen van buurtsport – dat omvat het ondersteunen en faciliteren van een Platform Buurtsport als formele gesprekspartner, als een soort klankbord, als ambassadeur –, het bouwen van bruggen naar andere beleidsdomeinen om te proberen wat middelen en inspanningen samen te leggen – één plus één zou dan drie worden –, maar ook het zichtbaar maken van buurtsport.

Een tweede kernopdracht gaat over kennisopbouw en het uitwerken van evidence-based modellen, vooral gericht op kennisontwikkeling en innovatie, op monitoring via onderzoek. Een derde kernopdracht gaat over het ondersteunen en faciliteren van veranderingen op het terrein, gericht op ervaringsuitwisseling en opleiding, en op ondersteuning en begeleiding op het veld.

Het ISB heeft zich in de afgelopen periode 2014-2019 vooral toegelegd op het ontwikkelen van een gedeeld gedragen begrippenkader buurtsport om op basis daarvan concrete tools te ontwikkelen voor de gemeenten, zoals quickscans, een Start to Buurtsport-infographic, of beste praktijken voor buurtsportteams. Ze hebben ook een benchmark uitgevoerd en enkele transversale projecten opgericht. Ik volg van nabij op, onder andere via de subsidieaanvraag en het beleidsplan dat daarnaast komt te liggen, wat de volgende stappen zullen zijn en welke acties concreet worden voorgesteld, die kunnen antwoorden op de vraag naar het stimuleren van gemeenten die in het kader van buurtsport nog geen initiatieven hebben genomen.

Er is in de vorige regeerperiode minimum 50.000 euro binnen de subsidie aan het ISB gevrijwaard voor het uitbouwen van een Kenniscentrum Buurtsport. Er is ook een besparingsoperatie van 6 procent op die subsidies. We moeten dus bekijken in hoeverre dat bedrag van 50.000 euro behouden kan blijven. We begeleiden in de huidige legislatuur de gemeenten inhoudelijk via het ISB. Een rechtstreeks subsidiekanaal voor de uitvoering van hun lokaal sportbeleid is niet meer aan de orde. We hebben in 2016 net de tegenovergestelde beweging gemaakt, omdat we net af wilden van die verantwoordingsplicht, van die planlast in het kader van decretale sectorale subsidies voor sport. We hebben dat toen ingekanteld in het Gemeentefonds. Gemeenten beslissen dus autonoom waaraan ze die middelen spenderen in het kader van sportbeleid. Dat kan dus ook, graag zelfs, in het kader van buurtsport.

Het ISB beschikte de voorbije legislatuur over een jaarlijks budget van 50.000 euro. Tot en met 2015 werden de gemeenten ook rechtstreeks gesubsidieerd op basis van dat decreet Lokaal Sportbeleid voor de uitvoering van de vier beleidsprioriteiten Sport. De lokale besturen hadden ook toen de mogelijkheid om kosten in het kader van buurtsport in te brengen. We hebben geen cijfers ter beschikking over het gedeelte dat specifiek uitgegeven werd aan buurtsport. Op die vraag moet ik u het antwoord schuldig blijven.

De voorzitter: Mevrouw Lambrecht heeft het woord.

Annick Lambrecht (sp-a): Dank u wel, minister, voor uw toelichting. Wij zullen dat deze legislatuur zeker opvolgen. U hebt natuurlijk gelijk wanneer u zegt dat de middelen ingekanteld werden en dat gemeenten zelf mogen beslissen. Het is ook goed dat gemeenten meer autonomie krijgen op vele vlakken.

Maar meten is ook weten. Ik denk dat Vlaanderen moet nagaan tot hoeveel extra Buurtsportgemeenten dit leidt. Want tijdens de hele vorige legislatuur waren er eigenlijk slechts zeven extra gemeenten. Dat is weinig. Ik weet zelf, als schepen

van Sport in Brugge, wat het grote nut is van buurtsport. Buurtsport brengt niet alleen mensen samen, het brengt ook mensen aan het sporten die dat anders nooit zouden doen.

Ik denk dus dat Vlaanderen de gemeenten niet alleen inhoudelijk moet helpen maar hen er ook op moet wijzen wanneer er te veel andere klemtonen gelegd worden, waardoor buurtsport niet aan de orde komt. Buurtsport is namelijk een excellent middel om tot meer integratie te komen. Dat werd in het verleden reeds bewezen in steden als Antwerpen, dat een mooie voortrekkersrol gespeeld heeft op dat vlak.

De voorzitter: De heer Van Dijck heeft het woord.

Kris Van Dijck (N-VA): Ik vind dit een zeer interessante vraag van collega Lambrecht. Ze geeft er ook blijk van dat ze een sterke lokale schepen van Sport is. Brugge doet het niet slecht op sportief vlak, laat dat duidelijk zijn. (*Opmerkingen. Gelach*)

Buurtsport is inderdaad heel belangrijk. Als ik naar mijn brede omgeving kijk, denk ik dat er de voorbije jaren, zeker de voorbije decennia, enorm veel gebeurd is op het vlak van lokaal sportief beleid.

We moeten ook zien dat we ons niet blindstaren op een aantal terminologieën. De bevraging die hier gebeurd is onder de noemer buurtsport, dekt namelijk een bepaalde lading, terwijl ik ervan overtuigd ben dat er heel wat gemeenten zijn die net hetzelfde doen, in de geest van maar niet onder het label 'buurtsport'. Minister, ik dacht dat het gegeven buurtsport, vooral ondersteund door het ISB, ook is gaan focussen op bepaalde doelgroepen, en op die manier ook een verenging gekregen heeft in haar terminologie. Versta me niet verkeerd: die uitdaging is zeer nobel en ook dat beleid is zeer nobel. Maar die terminologie heeft een zekere verenging veroorzaakt in datgene wat men voor ogen heeft.

Ik denk dat we deze weg moeten blijven bewandelen. Ik ben geen belangenbehartiger van het ISB, noch van iemand anders, maar ik stel vast dat er heel veel uitgaat van dergelijke instituten, die de schakel zijn tussen het Vlaams beleid en de lokale besturen. Via dergelijke instituten tekenen sportschepenen en sportfunctionarissen lokaal dat beleid uit.

Bij dezen wil ik nogmaals een lans breken voor de driepoot die in mijn ogen heel belangrijk is om aan buurtsport te doen in de brede betekenis van het woord: de sportclub, de gemeente en de scholen. Op die manier kunnen we erin slagen om nog meer jongeren aan het sporten te krijgen. Zoals collega Lambrecht zegt: meten is weten. Als we de cijfers bekijken van hoeveel mensen er aan sport doen, zowel jongeren als senioren, dan denk ik dat dat een curve is die steeds omhoog gaat, en dat gebeurt dankzij de inzet van al die verschillende beleidsniveaus.

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Ik heb daar weinig aan toe te voegen. We hebben met z'n allen beslist om de gemeenten meer vertrouwen en verantwoordelijkheid te geven en ook budgettaire keuzes te laten maken. Verder kunnen wij hen met stimulerende maatregelen, met kennisdeling, met de uitwisseling van goede praktijken en met concrete tools die we aanleveren ertoe aanzetten om zo'n buurtsportbeleid te voeren. Uiteindelijk blijft de keuze altijd liggen bij de gemeente zelf. Elke gemeenteraad heeft op dat vlak een democratische controleplicht.

De voorzitter: Mevrouw Lambrecht heeft het woord.

Annick Lambrecht (sp-a): Mijn collega zei het net: 'meten is weten'. Als dat zo weinig, met zeven op een hele legislatuur, blijft stijgen, moeten we toch eens

evalueren of we niet een stok achter de deur moeten houden om de gemeenten er meer toe aan te zetten om het wél te gaan doen. Minister, in uw beleidsnota had ik een klein luikje over buurtsport verwacht. Ik heb het niet onmiddellijk gevonden. Misschien wordt het straks duidelijk. Indien u er daar naar zou hebben verwezen, zou het toch ook een hefboom kunnen zijn voor de gemeenten om de buurtsport, die mensen die het anders niet doen aan het sporten te krijgen, niet links te laten liggen.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.